

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від _____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про затвердження Стандарту
профільної музичної освіти, що
здобувається на основі початкової
музичної освіти одночасно з повною
загальною середньою освітою

Відповідно до частини шостої статті 21 Закону України «Про освіту», пункту 16 частини першої статті 1 та частини п'ятої статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту», пунктів 12, 22 Положення про мистецький ліцей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 року № 1313, підпункту 123 пункту 4 Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 року № 885, з метою забезпечення якості профільної музичної освіти, що здобувається одночасно з повною загальною середньою освітою,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Стандарт профільної музичної освіти, що здобувається на основі початкової музичної освіти одночасно з повною загальною середньою освітою, що додається (далі – Стандарт).

2. Установити, що Стандарт застосовується з 1 вересня 2024 року для учнів музичних ліцеїв, які вступили до 10-го класу.

3. Департаменту мистецтв (Лавро Є.В.) вжити заходів щодо розроблення та затвердження:

типової освітньої програми профільної музичної освіти на основі Стандарту, затвердженого пунктом 1 цього наказу, після затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти;

змісту, форм і порядку атестації в мистецьких ліцеях.

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України

№ 40 від 24.01.2024

Сертифікат: [58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400](#)

Підписувач: [Карандєєв Ростислав Володимирович](#)

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на державного секретаря Лещука Ю. В.

Т. в. о. Міністра

Ростислав КАРАНДЄЄВ

СТАНДАРТ
профільної музичної освіти, що здобувається на основі початкової
музичної освіти одночасно з повною загальною середньою освітою

1. Цей Стандарт визначає вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів спеціалізованої музичної освіти, що здобувається на основі початкової музичної освіти та забезпечує здобуття профільної музичної освіти одночасно із здобуттям профільної середньої освіти на третьому рівні Національної рамки кваліфікацій (далі – профільна музична освіта).

2. У цьому Стандарті терміни вживаються в такому значенні:

мистецькі (фахові) компетентності – компетентності, що визначають здатність здобувачів профільної мистецької освіти здійснювати успішну навчальну та виконавську діяльність у сфері певного виду мистецтва на рівні профільної мистецької освіти.

програмові твори – музичні твори, які входять до навчального репертуару, визначені типовими (модельними) навчальними програмами з мистецьких дисциплін.

художньо-образне мовлення – спосіб висловлення учнем власної думки з використанням засобів художньої виразності, що виявляє його внутрішню культуру, моральні, етичні переконання та естетичні смаки, а також здатність емоційно передати словами своє розуміння та ставлення до предмета обговорення;

навчальний репертуар – перелік музичних творів, що використовуються у процесі навчання учня для формування його фахових музичних компетентностей;

фаховий інструмент – музичний апарат (інструмент або голос), який є основним фаховим предметом у процесі навчання учня та формування майбутнього професійного музиканта;

фахова музична діяльність – діяльність у сфері музичного мистецтва, пов'язана з наявністю певної сукупності знань, умінь, навичок та інших складників компетентностей, формування яких необхідне для майбутнього музиканта-професіонала.

фаховий предмет (предмети) – предмет (предмети), який (які) формує (формують) ключові мистецькі компетентності (знання, вміння, навички тощо) відповідно до цього стандарту та відповідної освітньої програми;

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про культуру» інших актах законодавства.

3. Цей Стандарт є основою для розроблення типових та інших освітніх програм для провадження освітнього процесу в музичних ліцеях у частині спеціалізованого мистецького (музичного) компонента.

4. **Метою** профільної музичної освіти є розвиток і поглиблення спеціальних здібностей учня/учениці, розширення його/її естетичного досвіду, формування ціннісних орієнтацій у процесі активної навчальної та фахової музичної діяльності, набуття здобувачем комплексу професійних, у тому числі виконавських, теоретичних та творчих (креативних) компетентностей, що відповідають вимогам до результатів здобуття спеціалізованої профільної мистецької освіти, та орієнтування здобувача на продовження навчання на рівні вищої спеціалізованої музичної освіти.

5. Реалізація мети профільної мистецької освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах:

усвідомлення важливості надбання українського музичного та інших видів мистецтва для утвердження національної ідентичності і формування свідомого громадянина;

розуміння значення та необхідності поширення надбань української музики для розвитку світової культури;

ставлення до учня як до творчої особистості, здатної розвивати та проявляти власний мистецький світогляд та музичне виконавство;

осмислення значення та цінності митця для розвитку мистецтва;

розбудова ціннісних орієнтирів щодо значення функцій та ролі митця в суспільстві в національному та світовому вимірах.

6. Досягнення мети профільної музичної освіти відбувається за умов наявності в мистецькому ліцеї викладачів та концертмейстерів, професійна підготовка, кваліфікації та компетентності яких відповідають вимогам, визначеним професійним стандартом «Викладач мистецького ліцею», затвердженим наказом Міністерства економіки України від 04 травня 2022 року № 1109-22 та професійним стандартом «Концертмейстер мистецького ліцею», затвердженим наказом Міністерства економіки України від 04 травня 2022 року № 1113-22, а також за наявності музичних інструментів та спеціалізованого обладнання, що відповідають вимогам типової освітньої програми та вимогам до викладання фахових предметів, визначених типовими (модельними) навчальними програмами.

7. Здобуття профільної музичної освіти передбачає формування у здобувачів таких мистецьких компетентностей:

1) **виконавська компетентність**, що передбачає здатність виконувати, інтерпретувати, у тому числі публічно, музичні твори, ілюструвати та/або супроводжувати виконання музичних творів, провадити репетиційний процес самостійно та під наглядом викладача;

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України

№ 40 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандєєв Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

2) **музична теоретико-практична компетентність**, що передбачає розвиток музичного слуху, пам'яті, інтелекту: інтонувати, розпізнавати, структурувати, аналізувати, систематизувати, відтворювати, моделювати музичні побудови художнього та конструктивного плану, а також здатність практично застосовувати комплекс знань, умінь та навичок з музично-теоретичних дисциплін;

3) **музична історико-теоретична компетентність**, що передбачає здатність розуміти, ідентифікувати, класифікувати, характеризувати основні аспекти розвитку музичного мистецтва в історичному контексті, музичні явища, стилі, жанри, творчість світових та українських митців та їхні музичні доробки;

4) **загальна мистецька компетентність**, що передбачає здатність до розуміння загальних мистецьких процесів в Україні та світі в історичному контексті та на сучасному етапі.

8. Вимоги до обов'язкових результатів навчання в розрізі компетентностей:

Компетентності	Результати навчання
Виконавська (сольна, ансамблева, колективна, концерт-мейстерська)	Знати: 1. Програмові твори. 2. Провідні українські та зарубіжні виконавські школи та їхні представники. 3. Фахову термінологію. 4. Зміст і форми втілення виконавських прийомів. 5. Будову та принципи роботи фахового інструмента. 6. Стильові особливості виконавських манер та принципи інструментального виконавства різних епох. Уміти: 1. Виконувати на фаховому інструменті програмові твори певної технічної складності та жанрової визначеності. 2. Демонструвати стабільну модель виконання з дотриманням технічних та артистичних вимог. 3. Відтворювати за допомогою фахового інструмента нотні тексти із розумінням технічно-редакторської специфіки. 4. Читати музичні тексти з аркуша відповідно до визначених завдань. 5. Грати на фортепіано як на обов'язковому базовому або фаховому інструменті в межах вимог навчальної програми. 6. Самостійно організовувати власний репетиційний процес. 7. Спільно з іншими здобувачами самоорганізовуватися у найпростіші виконавські колективи. 8. Презентувати результати власної творчої діяльності перед

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 40 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандєєв Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

аудиторією з урахуванням її специфіки (публічне концертне виконання).

9.Опрацьовувати та вивчати нотні тексти творів власного репертуару з визначеним викладачем ступенем самостійності.

Мати навички:

1. Сценічної самокорекції, збереження творчого самопочуття та саморегуляції артистичного піднесення.

2. Художньо-стильового бачення цілісної драматургії виконуваних музичних творів.

3. Колективної музичної взаємодії у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

4. Володіння виконавськими технічними прийомами гри на інструменті або вокальною технікою в межах програми навчання.

5. Емпатичного та емоційного виконання музичних творів.

Розуміти:

1. Художньо-образний зміст виконуваних музичних творів відповідно до їх жанрово-видових та стильових особливостей.

2. Власні обов'язки та відповідальність як майбутніх професійних музикантів – представників України та української культури.

3.Власну відповідальність за поширення та популяризацію національних музичних здобутків.

4. Суспільну функцію академічної музики та необхідність її розвитку і функціонування.

5.Можливості власного творчого самовиявлення.

6.Подальшу власну освітню траєкторію як професійного музиканта.

7.Необхідність подальшого постійного навчання та удосконалення професійної майстерності.

Ставлення:

1.Популяризує українську академічну музику на різних сценах (під час публічних виступів), надає їй пріоритет у власній виконавській практиці.

2. Критично оцінює результати свого виконавства, сприймає конструктивну критику як стимул до самовдосконалення.

3.Бережливо ставиться до інструмента як до складної технічно досконалої конструкції, до інших засобів, пов'язаних з музичним виконавством і нотних видань.

4.Поводиться відповідально у колективній творчій діяльності,

	у міжособистісній та колективній взаємодії у репетиційному та творчому процесі. 5. Проявляє сформований емоційний інтелект.
Музична теоретико-практична	Знати: 1. Музично-теоретичну термінологію. 2. Правила, принципи та можливості побудови, поєднання та застосування музичних сполучень та інших елементів музичних творів; способи гармонізації, звуковедення та застосування засобів музичної виразності; поліфонічні структури. 3. Особливості музичної мови та принципи їх застосування в музичному творі. 4. Форми та принципи композиційної побудови музичних творів. 5. Будови, способи звуковідтворення та використання вокальних голосів і музичних інструментів. 6. Засоби музичної імпровізації . Уміти: 1. Сольфеджувати (голосом) одноголосні зразки, один з голосів у багатоголоссі з різноманітними інтонаційними та ритмічно-агогічними особливостями. 2. Розпізнавати на слух, розрізняти та визначати різні елементи музичної мови: лади, інтервали й акорди (окремо і в послідовностях). 3. Оперувати музичною термінологією та категоріальним апаратом у навчальній діяльності. 4. Гармонізувати мелодію або інший голос. 5. Створювати багатоголосну фактуру письмово або на фортепіано (гармонічні послідовності). 6. Складати власні музичні фрагменти з аргументованим використанням необхідних засобів виразності. 7. Імпровізувати усно та письмово невеликі музичні побудови. 8. Демонструвати вокальні та/або інструментальні зразки народної музики. 9. Записувати та аранжувати нескладні музичні композиції. 10. Записувати нотний текст, у тому числі створені музичні фрагменти, із застосуванням спеціальних комп'ютерних програм. Мати навички: 1. Застосування музичної пам'яті та результатів своїх спостережень у процесі відображення у нотному тексті

	слухового сприйняття одноголосних або двоголосних музичних фрагментів з чітким відтворенням повного комплексу формотворчих елементів. 2. Використання гармонічних, метро-ритмічних, поліфонічних, фактурних, структурно-формальних прийомів у процесі музичної імпровізації та/або композиторства. Розуміти: 1. Необхідність формування теоретико-практичних умінь та навичок у власному музично-професійному розвитку. Ставлення: 1. Усвідомлює важливість застосування різних творчих прийомів у навчанні музики. 2. Виявляє зацікавлення до змісту, способів втілення та композиції музичного твору. 3. Проявляє повагу до нотного тексту, авторських ремарок, стилістичних характеристик музичної мови музичних творів під час їх інтерпретації.
Музична історико-теоретична	Знати: 1. Історико-стильові та жанрові явища у світовому та українському музичному мистецтві. 2. Видатні композиторські постаті світової і української музики та їхній творчий спадок. 3. Постаті та основні здобутки українських етномузикологів у сфері дослідження і популяризації народної музичної творчості України. 4. Провідні виконавські школи відповідно до фахового інструмента. 5. Знакові твори світової та української музики, видатних виконавців. 6. Сучасні напрямки розвитку музичного мистецтва. 7. Музично-історичну термінологію. 8. Місце української музики в світовій музичній культурі в історичному контексті та фактори, що вплинули на ступінь її представленості у світі. Уміти: 1. Розрізняти музично-культурні епохи та музично-стильові періоди і надавати їм загальну характеристику. 2. Застосовувати прийоми цілісного змістовно-образного та композиційно-драматургічного аналізу музичних творів, історико-стильових явищ, композиторської спадщини та її

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 40 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандєєв Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

жанрової палітри.

3. Формулювати власні оцінні критерії та судження на теми музичного мистецтва, його явищ в межах програми навчання.
4. Послугуватися історико-теоретичною термінологією.
5. Аналізувати тонально-гармонічний розвиток, фактурні, тембральні, метро-ритмічні, структурно-формотворчі елементи музичних творів.
6. Класифікувати український музичний фольклор за жанрами.
7. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для пошуку необхідної текстової, нотної, та аудіовізуальної інформації, її систематизації та узагальнення, зіставлення та порівняння.
8. Записувати за допомогою технічних засобів та/або письмово автентичні зразки народної музики обраного регіону України.
9. Усно та письмово висловлюватися на теми історії та сучасного стану музичного мистецтва державною мовою.
10. Реферувати дотичну до музичного мистецтва інформацію, отриману з різних джерел.
11. Виконувати письмові та практичні науково-творчі роботи та завдання (есе, реферати, проекти тощо).

Мати навички:

1. Свідомого слухання світової та української музики на основі сформованого музично-слухового досвіду.
2. Аналітично-синтетичного мислення та художньо-стильового бачення цілісної драматургії музичних творів.
3. Визначення історико-стильової належності творів із власного виконавського репертуару.
4. Аналізу та художнього осмислення виконуваних творів.
5. Орієнтування у різномірних музичних явищах, їх культурно-соціологічній природі.

Розуміння:

1. Причинно-наслідкових зв'язків у історичній послідовності музично-культурних епох та музично-стильових періодів.
2. Різномірних музичних явищ та їхньої культурно-соціологічної природи.
3. Історико-стильових і жанрових явищ світової та національної музики.
4. Лінійної класифікації родів, видів, жанрів, стилів, напрямків, течій, тенденцій розвитку української та світової

	музики. 5. Важливості збереження і розвитку національної музики в усіх її напрямках і різновидах: академічній, духовній, народній автентичній, популярній. 6. Необхідності збереження та відновлення традиційної народної української музики. 7. Необхідності володіння музично-теоретичними знаннями в безпосередній та майбутній фаховій музичній діяльності. Ставлення: 1. Цінує українську музику та фольклор як чинник національної ідентичності, виявляє зацікавлення у її розвитку, об'єктивно оцінює поточну ситуацію в музичному просторі України. 2. Усвідомлює необхідність збереження та популяризації пам'яток української та світової музичної спадщини. 3. Висловлює власну думку щодо музичних творів, явищ, процесів на основі сформованого музично-слухового досвіду. 4. Цікавиться сучасними музичними процесами та усвідомлювати себе їхнім активним учасником. 5. Виявляє розуміння основних етично-естетичних цінностей та їх проявів у музичному мистецтві.
Загально-мистецька	Знати: 1. Загальну характеристику історико-культурних епох, провідних стилів та напрямків у світовому та національному контекстах у літературі, драматургії, візуальних та в інших видах мистецтв. 2. Синтетичну природу та співдію інших видів мистецтва у жанрах опери, балету, інших перформативних мистецтв та кіномузики. 3. Позамузичні чинники впливу та їх значення і функції в музичному мистецтві. Уміти: 1. Синхронізувати характерні ознаки у різних видах мистецтв стосовно їх стильових особливостей. 2. Співставляти особливості загально-мистецьких процесів з еволюцією музичного мистецтва. 3. Поєднувати та інтегрувати у навчальній і творчій діяльності елементи різних видів мистецтв. Мати навички: 1. Використання базової термінології суміжних мистецтв.

	2. Застосування художньо-образного мовлення під час виконання творчих завдань. 3. Використання аналогій та асоціацій з різних мистецтв у різних видах навчальної і творчої діяльності. Розуміти: 1. Українське мистецтво як формуючий чинник власної національної ідентичності та його роль у світовому контексті. 2. Необхідність збереження мистецького надбання України і людства загалом. 3. Важливість взаємних впливів та стильових взаємодій мистецьких процесів у формуванні інтегративності різних видів мистецтв. Ставлення: 1. Поважає і толерує культурне розмаїття. 2. Пишається здобутками українців у різних сферах культури і мистецтв. 3. Позиціонує себе як активного учасника культурно-мистецьких процесів.

9. Загальний обсяг навчального навантаження учнів мистецьких ліцеїв визначається типовою освітньою програмою, розробленою на основі цього Стандарту та Державного стандарту профільної середньої освіти.

10. Перелік навчальних дисциплін (предметів), з яких здобувачі профільної музичної освіти повинні пройти атестацію на визначення відповідності результатів навчання учнів вимогам цього Стандарту:

фаховий предмет (предмети);

загальне фортепіано (окрім учнів, для яких фортепіано є фаховим предметом);

сольфеджіо та гармонія (окрім учнів, для яких сольфеджіо та гармонія є фаховими предметами);

мистецтво музики (музичні явища, виконавство та процеси в історичному контексті, музика у співдії з іншими видами мистецтва).

Зміст, форми і порядок атестації в мистецьких ліцеях затверджуються МКІП.

Директор Департаменту мистецтв

Євген ЛАВРО

